

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA: Economia de l'Organització Industrial

Curs 2009-2010

UAB-Sabadell

Professor: Francesc Trillas

Departament d'Economia i d'Història Econòmica

Universitat Autònoma de Barcelona

<http://pareto.uab.es/ftrillas>

DADES GENERALS I OBJECTIUS:

Assignatura optativa (tercer curs) de 4.5 crèdits de primer semestre. És molt recomanable haver cursat l'assignatura (també optativa) de Microeconomia. L'assignatura pretén aprofundir en el coneixement i comprensió de les diferents estructures de mercat que sorgeixen a conseqüència dels diferents tipus de comportament estratègic dels agents que hi operen. Es presenten els fonaments de la teoria de jocs, la defensa de la competència, la regulació de mercats i l'estratègia empresarial.

PROGRAMA DETALLAT:

I. Fonaments

1. Introducció

- 1.1. Objectius: estudi del poder de mercat, estratègia de les empreses i polítiques públiques.
- 1.2. Preguntes a respondre.
- 1.3. Paradigma Estructura-Conducta-Resultats.
- 1.4. Repàs de Microeconomia: demanda, costos i competència perfecta.

2. El poder de mercat i la intervenció pública

- 2.1. El poder de mercat com a manca del mercat
- 2.2. Estructura de mercat: mesures de concentració i volatilitat.
- 2.3. Monopoli no discriminador. Pèrdua de benestar.
- 2.4. Monopoli discriminador. Discriminació de primer, segon i tercer grau.
- 2.5. Regulació i defensa de la competència. Captura i disseny institucional.

3. Empresa i propietat

- 3.1. L'empresa privada i la maximització de beneficis. El govern de l'empresa.
- 3.2. Propietat privada, propietat comunal i propietat pública.
- 3.3. Privatitzacions.
- 3.4. Infraestructures i inversió pública.

4. Introducció a la teoria de decisions

- 4.1. Què és un joc?
- 4.2. Tipus de jocs. Simultanis i dinàmics.
- 4.3. Noció d'estratègia. Estratègies dominants i equilibri de Nash.
- 4.4. La inducció cap enrera (*backwards induction*).
- 4.5. Exemple de joc: les subhastes.

II. Teoria bàsica de l'oligopoli

5. Oligopoli amb producte homogeni

- 5.1. Dos models simètrics: Cournot i Bertrand.
  - 5.1.1. Model de Cournot amb 2 empreses.
  - 5.1.2. Model de Cournot amb N empreses: determinants del poder de mercat.
  - 5.1.3. Model de Bertrand.
- 5.2. Dos models asimètrics: Empresa dominant i Stackelberg.

- 6. Col.lusió
- 6.1. Cartels i col.lusions.
- 6.2. Factors que faciliten la col.lusió.
- 6.3. Cartel eficient i equitatiu. Estabilitat d'un acord.

III. Estructura Industrial

- 7. Barreres a l'entrada
  - 7.1. Barreres estratègiques a l'entrada i abús de posició dominant.
  - 7.2. Barreres a l'entrada i endogeneïtat del número d'empreses.
- 8. Les relacions verticals
  - 8.1. Aspectes relacionats amb el poder de mercat
  - 8.2. Aspectes relacionats amb els costos de transacció.
- 9. La regulació de les indústries de xarxa
  - 9.1. Monopoli natural i liberalització.
  - 9.2. Preus òptims.
  - 9.3. Risc de captura i risc d'expropiació
- 10. Fusions i adquisicions

IV. Diferenciació, publicitat i innovació

- 11. Oligopoli amb producte diferenciat
  - 11.1. Producte homogeni vs producte diferenciat.
  - 11.2. Competència monopolística.
  - 11.3. Espai i localització. El model de Hotelling i el model de Salop.
  - 11.4. Reputació i publicitat.
- 12. Projectes I+D
  - 12.1 Innovació, monopoli i competència.
  - 12.2 Política econòmica i I+D. Patents.

AVALUACIÓ:

L'avaluació d'aquesta assignatura té dues parts:

- 1) Un examen final el mes de Febrer (80% de la nota). La realització (abans que el professor els corregeixi a classe) dels exercicis que sortiran penjats a <http://pareto.uab.es/ftrillas/teaching.htm> o que es proposaran a classe és una gran ajuda per a aquest examen. A les persones que es presentin a exàmens que no siguin el de febrer de 2010 l'examen els comptarà pel 100% de la nota.
- 2) Un treball (20% de la nota) a realitzar en grups de màxim 3 persones a lliurar el primer dia de classe després de vacances de Nadal, que analitzi en un màxim de 10 pàgines el cas d'una empresa que operi en un mercat monopolístic o oligopolístic (es donarà un guió del treball al llarg del curs).

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- L. Cabral, *Economía Industrial*, McGraw-Hill, 1997.
- L. Cabral, *Introduction to Industrial Organization*, The MIT Press, 2000.
- X. Martínez-Giralt, *Organització Industrial. Comportament estratègic i competència*. UAB, Servei de Publicacions, 2006.
- Segura, J., *Teoría de la Organización Industrial*, Editorial Civitas, 1993.
- Robert S. Pindyck y Daniel L. Rubinfeld, *Microeconomía*, Prentice Hall, 2003, 5ª edición.
- H. R. Varian, *Microeconomía Intermedia*, Antoni Bosch Editor, 2002.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

- Bel, G.; M. Callejón; M. T. Costa; A. Segarra, 2001. *Economía industrial*. Madrid: Civitas.
- R. Gibbons, *Un primer curso de teoría de juegos*, Antoni Bosch Editor, 1993.
- W. G. Shepherd, *The Economics of Industrial Organization*, Prentice Hall, 1990.
- J. Tirole, *La teoría de la Organización Industrial*, Ariel, 1990.
- Church, J.; Ware, R., *Industrial Organization: A Strategic Approach*, 2000 (es pot baixar de la xarxa a <http://homepages.ucalgary.ca/~jrchurch/page4/page5/files/PostedIOSA.pdf>).

HORARI D'ATENCIÓ D'ALUMNES:

L'horari de tutories s'anuncia el primer dia de classe i estarà penjat a la porta del despatx del professor (número 224, 2ª planta).

(Es recomana avisar per e-mail abans de venir; l'e-mail també es pot fer servir per preguntar dubtes i fer consultes).